

ZEPPELIN CAR 144: KAWAŁEK HISTORII Z NOWĄ JAKOŚCIĄ ŻYCIA

Wagon Zeppelin numer 144 jest nie tylko ważnym, historycznym kamieniem milowym w kolekcji zabytkowych wagonów tramwajowych Stowarzyszenia Miłośników Tramwajów Norymbersko-Furckich (NTFA), ale także odgrywa kluczową rolę w relacjach między Krakowem i Norymbergą.

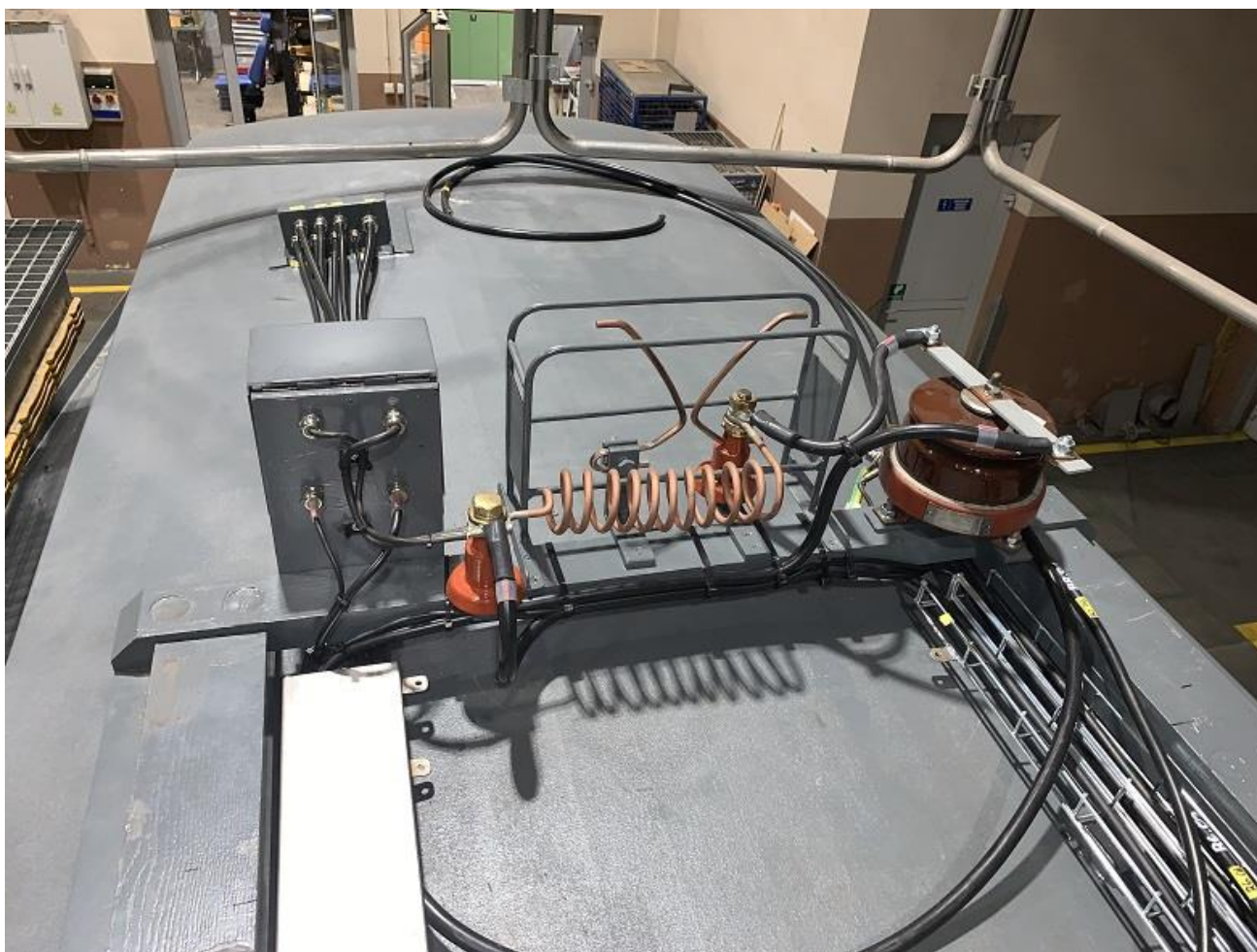
Wagony tzw. serii Zeppelin (numery 141 - 150) zostały zbudowane w Norymberdze w 1909 roku. W 1941 roku odsprzedano je miastu Kraków (wówczas Generalna Gubernia Krakowska), gdzie z powodzeniem były użytkowane do końca lat sześćdziesiątych. Później jedynie wagon nr 144 był eksploatowany, aż do końca lat 70, kiedy jego stan znacznie się pogorszył.

W tym momencie istnienie wagonu nr 144 zostało odkryte przez stowarzyszenie NTFA, które natychmiast wyraziło chęć jego prezentacji w przyszłym muzeum tramwajów w Norymberdze. Realizacja tych planów była trudna ze względu na trwającą Zimną Wojnę: Norymberga była uważana za część Niemiec Zachodnich, a Polska była wówczas pod rządami komunistycznymi. W 1979 roku sytuacja uległa zmianie i zawarto umowę partnerską między Krakowem a Norymbergą. Dzięki wsparciu obu burmistrzów i rad miejskich, a także dzięki darowiźnie niemieckiej maszyny do gięcia szyn, niedostępnej wcześniej w komunistycznej Polsce, plan renowacji, częściowej przebudowy i przekazania wagonu z powrotem do Norymbergi powiódł się w 1984 roku.

Od tego czasu wagon jest ważnym eksponatem w historycznej zajezdni tramwajowej St. Peter w Norymberdze - ale po dwóch udanych projektach, w których historyczne wagony z norymberskiej kolekcji zostały odbudowane zgodnie z wytycznymi krakowskiego MPK, powstał kolejny monumentalny projekt partnerski, wyznaczający nowy rozdział w historii wagonu. Istniejący wagon Zeppelin zostanie wykorzystany do budowy dwóch nowych wagonów, z których oba będą miały pozwolenie na eksploatację, wymagane do przewozu pasażerów.

Mieszkańcy Krakowa i Norymbergi będą mieli swoje własne wagony Zeppelin, co otworzy nowe możliwości turystyczne i podkreśli istotne partnerstwo między miastami.

Aby uzyskać niezbędne zgody, które pozwoliły by na wożenie pasażerów, oba wagony musiałyby być wyposażone w magnetyczne hamulce szynowe oraz dodatkową instalację niskiego napięcia do oświetlenia. Wagon norymberski miał mieć również nowo zbudowane nadwozie i odnowione wózki. Przez te planowane zmiany zaistniała potrzeba wymiany wyposażenia elektrycznego, w tym okablowania. Jednocześnie ważne było, aby projekt nowego wagonu spełniał aspekty historyczne i pasował do istniejącej przestrzeni, aby zapewnić, że będzie on odwzorowaniem istniejącego projektu. Przyniosło to różne wyzwania podczas budowy, montażu i uruchomienia częściowo używanego sprzętu.

Prace nad projektem trwają od 2020 roku, koncentrując się na mechanicznym aspekcie renowacji. Trwa przebudowa wózków i nadwozi, a wiosną 2023 r. w wagonach tramwajowych rozpocznie się montaż urządzeń elektrycznych opracowanych przez firmę HUBER+SUHNER. Zarówno wagony w Norymberdze, jak i w Krakowie mają zostać ukończone w 2023 roku.

Po zakończeniu projektu dwa wagony Zeppelin będą eksploatowane wyłącznie w celach historycznych i turystycznych. Osoby korzystające z wagonów tramwajowych nie tylko będą mogły doświadczyć kawałka żywej historii, ale także będą świadkami szczególnej relacji między dwoma miastami: Norymbergą i Krakowem, budowanej przez dziesięciolecia. Wagon Zeppelin numer 144 jest nie tylko ważnym, historycznym kamieniem milowym w kolekcji zabytkowych wagonów tramwajowych Stowarzyszenia Miłośników Tramwajów Norymbersko-Furckich (NTFA), ale także odgrywa kluczową rolę w relacjach między Krakowem i Norymbergą.

ASTE Spółka z o.o.
autoryzowany dystrybutor

 Kowale, ul. Magnacka 25
80-180 Gdańsk
 58 340 69 00

 www.aste.pl
 aste@aste.pl

 /astefb
 /astespzo